

**Strategi for dagtilbudsområdet
Brøndby Kommune
2015**

INDLEDNING

Baggrund

Det er et landspolitisk og kommunalpolitisk mål, at der skabes viden om, hvordan man kan øge kvaliteten i dagtilbud, så børns trivsel og læring styrkes gennem en inkluderende pædagogik (se Dagtilbudsloven 2007, Task Force for fremtidens dagtilbud, 2012, Brøndbys Børne- og ungepolitik, 2015 samt Brøndbys Inklusionsstrategi, 2015).

Formål

Formålet med at nedsætte en arbejdsgruppe har været at få udarbejdet et forslag til den videre strategi for, hvordan vi i Brøndby fastholder og implementerer ny viden og forskning i relation til VIDA (Vidensbaseret Indsats for udsatte børn i DAGtilbud) projektets resultater jf. kvalitetsrapportens anbefaling for dagtilbud 2014-2015.

Opgaven

Metoderne i VIDA bygger på viden fra forskning, som viser, at der er store gevinster for mennesker og samfund ved at sætte ind med en tidlig pædagogisk indsats. Det vil sige, at når de pædagogiske medarbejdere får eller har mulighed for at forny og forandre den pædagogiske praksis på måder, der skaber kvalitative forbedringer og merværdi for børn i udsatte positioner, sikrer vi samtidig et dagtilbud, hvor alle børn trives og inkluderes i et børnefællesskab, hvor de lærer noget, og hvor der er voksne, der møder børn med omsorg og bidrager til at skabe nære relationer.

Strategien

Der er nu opstillet strategier for fire helt centrale elementer fra VIDA forskningsprojekt. Strategierne skal tilsammen sikre at den viden og forskning, der blev tilvejebragt i løbet af forskningsperioden 2010-2013 fastholdes og videreudvikles i Brøndby Kommunes dagtilbud. Strategien lægger sig tæt op af det der kendetegner de processuelle elementer ved kvalitet, som er skitseret i rapporten "Virkningsfulde tiltag i dagtilbud" (Dansk Clearinghouse, 2013).

De fire elementer er:

- 1. Eksperimenter**
- 2. Børns læring**
- 3. VIDA's tre principper**
- 4. Organisatorisk læring**

STRATEGI FOR EKSPERIMENTER

Formål og mål

Formålet med at gennemføre et årligt eksperiment er at fastholde en undersøgende og eksperimenterende tilgang til forandring, udvikling og justering af pædagogikken i den enkelte institution. Gennem brug af den eksperimenterende metode og projektskabelonen understøttes en målrettet og systematisk fornyelse og dokumentation af en pædagogisk praksis i relation til social udsathed.

Systematisk fordi fornyelsen tager afsæt i en analyse af den eksisterende børnegruppe og institutionens læringsmiljø.

Målrettet fordi fornyelsen iværksættes i forhold til nogle konkrete mål for børnegruppen og læringsmiljøet.

Dokumenterbar fordi der i projektskabelonen lægges op til, at der arbejdes med konkret dokumentation og evaluering af de mål, der er skitseret i eksperimentet.

Målet er:

- At alle pædagoger kan bruge projektskabelonen til skriftligt at beskrive institutionens eksperiment.
- At der årligt gennemføres et eksperiment i hvert dagtilbud
- At der årligt afholdes en "Pædagogikken blomstrer" konference
- Vidensformidling (pædagog til pædagog)
- Inspiration mellem institutionerne
- Profilering af dagtilbudsområdet

Beskrivelse af proces og konkrete tiltag

Forvaltning og dagtilbud afsætter tid og ressourcer til sparring i eksperimentperioden.

Konferenceformen består af udstilling af alle eksperimenter samt få korte oplæg i plenum. Der må gerne tænkes i workshop. Konferencen "Pædagogikken blomstrer" afholdes første gang i 2016 i maj/juni måned. Hvert dagtilbud vælger selv deres tema for årets eksperiment, og temaet beskrives i projektskabelonen, som sendes til forvaltningen efter eksperimentets færdiggørelse.

Konferencen arrangeres som et formiddagsarrangement og med en invitation til tværfaglige samarbejdspartnere, politisk udvalg samt andre interessenter. Der vil blive tænkt i profilering af arrangementet på forskellig vis for eksempel via BKI's nyhedsbrev, Bølgen osv.

Kompetenceudvikling og uddannelse

For at understøtte den eksperimenterende tilgang til egen praksis tillært gennem deltagelsen i VIDA's forskningsprojekt vil BKI-forvaltningen sammen med lederne fremadrettet understøtte kompetenceudviklingsinitiativer som for eksempel en PD i aktionslæring til udvalgte pædagoger.

STRATEGI FOR BØRNS LÆRING

Formål og mål

Synet på børn og børns læring tager udgangspunkt i en forståelse af barnet som værende aktivt lærende. Barnet tilegner sig viden, færdigheder og erfaringer gennem aktiv handling, involvering og refleksion og medvirker dermed aktivt til at udvikle egen personlighed og viden (BU-politikken, 2015).

Formålet er derfor, at alle medarbejdere er i stand til at gennemføre lege samt udviklings- og læringsaktiviteter med udgangspunkt i børnenes forskellige forudsætninger, potentialer, motiver og interesser med henblik på at nå såvel fælles som individuelle mål. Der arbejdes med børns læring i et overordnet mestringsperspektiv, det vil sige, der arbejdes med at styrke barnet i at udvikle en indre styrke (resiliens) og et ydre mod og handleevne (handlekompetence).

Målet er at pædagogikken i dagtilbuddene baseres på en didaktisk tænkning, hvilket indebærer, at pædagogerne ud fra bevidst valgte arbejdsmetoder tilrettelægger læreprocesserne i forhold til den pædagogiske læreplan og ovenstående barne- og læringssyn. At arbejde didaktisk med pædagogik betyder, at personalet reflekterer, begrundes og beslutter:

- Hvad der kan være vigtigt og ønskeligt at bringe ind i børns liv
- Hvordan disse valg begrundes
- Hvordan aktiviteter og projektarbejde kan tilrettelægges, så det bliver betydningsfuldt og meningsgivende for børnene

Beskrivelse af proces og konkrete tiltag

Det er intentionen, at der arbejdes kontinuerligt med refleksionsrum i institutionerne som en del af kompetenceudviklingen af den enkelte medarbejder med fokus på børns læring og institutionens læringsmiljøer – medarbejderne har brug for et "øverum", hvor koblingen mellem børns læring og den pædagogiske praksis kan drøftes. Lederen har i den forbindelse et særligt ansvar for at facilitere og sætte rammen for dette læringsrum samt i den forbindelse have fokus på, at alle medarbejdere får tilbudt kurser eller uddannelse efter behov.

Ligeledes kan der med fordel arbejdes med at synliggøre den læring, der allerede finder sted i hverdagens mange aktiviteter og rutiner.

Alle dagtilbud arbejder efter samme læreplansskema, som er bygget op over følgende systematik: Læringsmål, tegn på læring, metoder og aktiviteter samt dokumentation og evaluering.

Der er i forvaltningen taget initiativ til at arbejde med overgangssamarbejdet (dagtilbud/skole/SFO), og det forventes, at der i efteråret 2015 bliver fremlagt et konkret forslag til en fælles ramme for tilrettelæggelsen af overgangen mellem dagtilbud/skole/SFO, så det pædagogisk og læringsmæssigt hænger sammen i et børne- og voksenperspektiv.

Kompetenceudvikling og uddannelse

Ledergruppen foreslår at:

- Brøndby fortsat deltager i relevante forskningsprojekter
- Lade medarbejderne eksperimentere med børns forskellige måder at lære på
- Samle medarbejderne i ledernetværkene til fælles temadage vedrørende børns læring
- Der i ledergruppen udveksles erfaringer med hensyn til at organisere den faglige refleksion i dagtilbuddene

STRATEGI FOR VIDA`S TRE PRINCIPPER

Beskrivelse af formål og mål

Formålet med Brøndby Kommunes deltagelse i VIDA's forskningsprojekt var at undersøge pædagogikkens muligheder for at minimere mekanismer i institutionens hverdag, der risikerer at fastholde børn "præget af negativ social arv" i en række negative mønstre eller måske omvendt forstærker de uheldige mønstre. Helt grundlæggende for dette arbejde er et VIDA-koncept, som indeholder tre bærende principper.

Målet er at alle personaler fastholdes i at indtænke nedenstående tre principper i den daglige pædagogiske praksis:

1. Fra et fejlfindings- til et resourcesyn (børnesyn)
2. Fra et passivt til et aktivt læringsbegreb (børn og voksne)
3. Fra et individuelt til et organisatorisk læringsperspektiv (social innovation)

(Uddrag fra kvalifikationsmappen, s. 39, 2010)

Beskrivelse af proces og konkrete tiltag

Det er hensigten, at VIDA's tre principper skal beskrives og offentliggøres i kvalitetsrapporten 2016-2017. Principperne skal indgå i beskrivelserne af et fagligt udgangspunkt for at arbejde i Brøndby Kommune med overskriften "Fælles faglige begreber og metoder". Forvaltningen præsenterer et sådan videns afsæt, der ligeledes binder øvrige forandrings- og udviklingstiltag sammen herunder VIDA, inklusion, BU-politikken osv.

Derudover er der en forventning om, at VIDA's tre principper indtænkes og drøftes kontinuerligt i institutionerne, og især når den pædagogiske læreplan udarbejdes.

Kompetenceudvikling og uddannelse

Lederen har til opgave at sikre, at alle medarbejdere har kendskab til dette videns afsæt samt arbejder efter den fælles faglige ramme. Forvaltningen understøtter dette ved at tilrettelægge og gennemføre et årligt kursus for nye medarbejdere vedrørende "Fælles faglige begreber og metoder i det pædagogiske arbejde".

STRATEGI FOR ORGANISATORISK LÆRING

Beskrivelse af formål og mål

Formålet med at arbejde kontinuerligt med organisatorisk læring samt hele tiden at have for øje, at vores pædagogiske indsatser har et teoretisk og vidensbaseret afsæt skal findes i et ønske om dels at skabe attraktive arbejdspladser, der tiltrækker, udvikler og fastholder kvalificerede medarbejdere, og dels om at skabe kvalitative forbedringer og en merværdi for de børn og familier, som vi hver dag møder i vores dagtilbud.

Idet at der er taget en politisk beslutning om, at vores pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet skal have et teoretisk og vidensbaseret afsæt, er det af afgørende betydning, at lederen af det enkelte dagtilbud indtænker videnspersoner som sprogvejleder, inklusionsansvarlige, konsulenter og støttepædagoger til at implementere og fastholde ny viden.

Målet er derfor, at der fortsat skal være fokus på:

- At læring i organisationen skal være kollektivt orienteret og forankret frem for individuelt
- Læreprocesser, hvor ny evidensbaseret viden og refleksioner sættes i spil med eksisterende værdier og praksisser i dagtilbuddene

Beskrivelse af proces og konkrete tiltag

Udvikling af refleksionsskabeloner og introduktion til SIP analysen i inklusionsnetværket (efterår 2015)

Tilbud om coaching ved Tina Slott i relation til implementering og fastholdelse af inklusion i det enkelte dagtilbud for ledere, som måtte ønske eller have behov for dette.

Forvaltning og dagtilbud afsætter tid og ressourcer til sparring, undervisning og vejledning i relation til at implementere og fastholde ny viden i dagtilbuddene indenfor de nuværende rammer.

I efteråret 2015 vil der være et gennemgående tema vedrørende organisatorisk læring herunder lederskab, strategisk kompetenceudvikling af medarbejdere, motivation og resultater. Temaet vil blive drøftet jævnligt på ledermøderne og især på lederkonferencen i november 2015.

Kompetenceudvikling og uddannelse

Der skal i et større omfang prioriteres læringsrum for lederne, hvor der drøftes forskellige aktuelle temaer, som understøtter organisatorisk læring ligesom lederens rolle som facilitator skal indtænkes i tilrettelæggelsen.

Ledergruppen foreslår i den forbindelse at:

- Kigge på strukturen mellem ledermøderne og ledernetværksmøderne, således at der bliver skabt mulighed for et inspirations- og læringsrum, som planlægges og faciliteres af enten forvaltning eller af lederne selv.
- Lederne på skift kan holde mindre oplæg for øvrige lederkolleger (alt fra nedbringelse af sygefravær til pædagogiske tiltag)
- Der fortsat er en mentorordning for nyansatte ledere og at "Introduktion til fælles faglige begreber og metoder" bliver et fast punkt på dagsordenen i ledernetværkene, når en ny leder ansættes.